

Palolatikka

Spetshörnad barkskinnbagge
Aradus angularis

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantunut (VU)

Uhanalainen (LSA 1066/2023)

Rauhoitettu (LSA 1066/2023)

EU:n lajikoodi: 1929

Luontodirektiivin laji (liite II)

BOR suojelutaso epäsuotuisa riittämätön, tuntematon

Luonnehdinta

Palolatikka on musta ja hyvin litteä lude. Se on 4–5 mm pitkä, ja kapeampi kuin useimmat muut latikat. Sen etuselän etukulmat ovat terävän kulmikkaasti ulkonevat. Ilmeisesti palolatikka imee ravintonsa palaneilla puilla elävistä lahottajasienistä, mutta muutoin lajin elintavat ovat tuntemattomat.

Elinympäristö ja levinneisyys

Palolatikka on levinneisyydeltään Suomen pohjoisin latikka-laji. Se saattaa löytyä palaneista havumetsistä Lapista Pohjois-Karjalaan asti, sillä sitä on löydetty Inarista, Kittilästä, Savukoskelta, Rovaniemeltä, Posiolta, Ilomantsista ja Lieksasta. Palolatikka elää palaneiden havupuiden kuoren alla ja mahdollisesti myös pudonneissa kuorenkappaleissa.

Nykytila ja uhkatekijät

Aikaisemmin palolatikka on todennäköisesti ollut nykyistä tavallisempi. Tietoja hyönteisten esiintymisestä Pohjois-Suomen paloalueilta on kuitenkin hyvin niukasti. Lisäksi laji on vaikea havaita, joten sen esiintymisen varmistaminen on työlästä. Uusia havaintoja on tehty ikkunapyydyksillä. Laji on riippuvainen metsäpaloista ja siirtyy kuloalueelta toiselle, eikä siten elä kuin muutamia vuosia samalla paikalla. Palolatikkaa on tästä syystä vaikea suojella suojelualueita perustamalla. Sitä uhkaa etenkin metsäpaloalueiden väheneminen.

Hoitosuosituks

Palolatikan säilyminen edellyttää riittävän usein tapahtuvia metsäpaloja, joten lajin säilymistä voidaan edesauttaa luonnonsuojelupoltoilla. Varsin pienialaisetkin palot riittävät ilmeisesti säilyttämään lajille sopivan elinympäristön. Palolatikan leviämiskyky on ilmeisesti hyvä. Suojelutason arvioimiseksi tarvitaan paljon lisätietoja lajin esiintymisestä ja biologiasta.

Lähteet

Ilmonen, J., Rytteri, T. & Alanen, A. (toim.). 2001. Luontodirektiivin kasvit ja selkärangattomat eläimet – Suomen Natura 2000 -ehdotuksen luonnontieteellinen arviointi. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 510. 177 s.

Metsähallitus 2022. Beetles LIFE -hankkeen kohdelajit.

<https://www.metsa.fi/projekti/beetles-life/beetles-life-hankkeen-kohdelajit/> [viitattu 18.10.2022]

Rintala, T. & Rinne, V. 2010. Suomen luteet. Tibiale, Helsinki. 352 s.

Kuva: Pekka Malinen, Luomus, CC-BY-SA-4.0